

Program Edukacyjny Transplantacja Jestem na TAK w 2009 roku

Pierwsze szkolenie wdrażanego od dwóch lat w Polsce programu edukacyjnego dla uczniów szkół ponad gimnazjalnych „Transplantacja jestem na TAK – podziel się swoją decyzją” odbyło się 17.01.2008 r. w Bydgoszczy. W spotkaniu wzięli udział uczniowie Zespołu Szkół nr 1 im. Bartłomieja z Bydgoszczy i pracownicy Kliniki Transplantologii i Chirurgii Ogólnej Szpitala Uniwersyteckiego im. dr A. Jurasza. Pomysłodawcami programu są założyciele Stowarzyszenia „Życie po przeszczepie” – Krzysztof Pabisiak i Krzysztof Pijarowski. Drugą placówką w Bydgoszczy realizującą program jest Zespół Szkół Spożywczych, gdzie w roku szkolnym 2007/2008, w czasie lekcji wychowawczych, j. polskiego, religii i biologii uczestniczyło ok. 300 uczniów z 13 klas drugich i trzecich. W szkoleniu wzięło udział także 30 bydgoskich nauczycieli. W następnym roku szkolnym program objął ok. 150 uczniów z ośmiu klas drugich. W nawiązaniu do programu uczniowie należący do szkolnego koła teatralnego zorganizowali tematyczny happening. Po zrealizowaniu programu w kolejnych latach organizowane były spotkania podsumowujące, w których wzięli wszyscy uczniowie objęci programem, a które współprowadzone były przez przedstawicieli Kliniki Transplantologii i Chirurgii Ogólnej Szpitala Uniwersyteckiego w Bydgoszczy, przedstawicieli Stowarzyszenia „Życie po przeszczepie” oraz pacjenta po przeszczepieniu nerki. Spotkanie szkoleniowe dla uczniów dotychczas nieobjętych programem planowane jest również w obecnym roku szkolnym. Tematyka pobierania i przeszczepiania narządów” została przedstawiona dn. 14.10.2009 r. podczas wykładu „Transplantacja – dar życia” podczas VI edycji cyklu popularnonaukowych wykładów z dziedziny medycyny p.t. „Medyczna Środa” organizowanych przez Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, adresowanych do młodzieży licealnej i gimnazjalnej zainteresowanej naukami biologicznymi.

Także studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Chełmnie mieli możliwość uczestniczenia w wykładzie poświęconym transplantologii p.t. „Transplantologia - z przeszłości w przyszłość”, prowadzonym 29.10.2009 r. przez dr hab. med. Zbigniewa Włodarczyka, prof. UMK.

W 2009 roku do akcji propagowania podejmowania świadomej decyzji na temat zgody na pobranie narządów włączyła się młodzież licealna z Łodzi. Dzięki wsparciu Kuratorium Oświaty wszystkie licea otrzymały informację o możliwości wzięcia udziału w spotkaniach poświęconych transplantacji. Decyzję o przystąpieniu do akcji pozostawiono dyrektorom szkół. Organizatorem prelekcji było Biuro Koordynatora Transplantacji przy Wojewódzkim Zespole ds. Transplantacji Nerek kierowanym przez Prof. Józefa Matycha.

Łącznie od października do grudnia 2009 r. odbyło się dziewięć spotkań w sześciu liceach: IV LO, VIII LO; IX LO; XXIV LO; XXV LO; XXVI LO. Około 500 uczniów wysłuchało prezentacji na temat wskazań do transplantacji, orzeczenia zgonu, techniki operacyjnej i otrzymało materiały edukacyjne z Poltransplantu oraz Stowarzyszenia „Życie po przeszczepie”. Wiele emocji wzbudzały zagadnienia transplantacji u dzieci, zasad orzekania zgonu, uszanowania woli osoby zmarłej. Wielkim powodzeniem cieszyły się oświadczenia woli i materiały dotyczące dawców szpiku kostnego. Zadawane pytania dotyczyły zarówno sfery emocji, zagadnień etycznych jak i szczegółów technicznych operacji przeszczepienia narządów. Finał akcji miał miejsce 26. 01. 2010 r. w Śródmiejskim Forum Kultury w Łodzi. Na zaproszenie odpowiedzieli: Prof. Piotr Jurowski z Kliniki Okulistycznej UM w Łodzi, Pani Ewa Danielewska – Koordyna-

tor CZD w Warszawie, Pani Iwona Trzcńska – Pielęgniarka z Poradni Transplantacyjnej Centrum Chorób Serca w Zabrze, Dr Piotr Edyko – nefrolog Wojewódzkiego Zespołu Transplantacyjnego w Łodzi, Dr Agnieszka Wierzbowska z Kliniki Hematologii UM w Łodzi. Trwające ponad dwie godziny prezentacje przykuły uwagę około 200 uczniów. Brawami nagrodzono nie tylko wykładowców ale i Pacjentów po przeszczepieniu serca i nerki, którzy byli naszymi gośćmi. Po wykładach młodzież zwiedzała niezwykłą wystawę zdjęć Pana Krzysztofa Millera „Przeszczep = Życie” sprowadzoną do Łodzi dzięki uprzejmości firmy Novartis oraz oglądała film dotyczący przeszczepienia rodzinnego. Oprócz materiałów edukacyjnych rozdano wiele skromnych pamiątek przypominających akcję.

W 2009 r. Poltransplant wraz z Polską Unią Medycyny Transplantacyjnej i z inicjatywy Prof. Wojciecha Rowińskiego współorganizował konferencje w oparciu o materiały: „TRANSPLANTACJA-JESTEM NA TAK. PROGRAM EDUKACYJNY DLA SZKÓŁ” w Centrach Kształcenia i Doskonalenia Nauczycieli. Program skierowany był głównie do nauczycieli-wycowawców oraz prowadzących zajęcia z biologii. Spotkania miały na celu edukację nauczycieli, którzy będą mogli przekazać zdobyte wiadomości uczniom swoich klas. Ponadto zainteresowani nauczyciele mieli możliwość umówienia się z nami na spotkania w szkole. Z udziałem pracowników Poltransplantu odbyło się spotkań w: Białymstoku, Płocku, Łomży, Olsztynie, Warszawie i Chełmie. Podczas tych spotkań poruszane były następujące tematy i problemy:

- 1 Na czym polega przeszczepianie narządów?
2. Potrzeby i możliwości przeszczepiania narządów w Polsce i innych krajach Unii Europejskiej
3. Prawo transplantacyjne
4. Przeszczepianie narządów od dawców żywych
5. Bariery w rozwoju Medycyny transplantacyjnej
6. Stanowisko Kościoła nt dawstwa narządów
- 7 Życie po przeszczepie

Po każdym z wykładów nauczyciele mieli możliwość zadawania pytań. Ponadto, na konferencji mieli dostęp do materiałów edukacyjnych oraz promocyjnych.

*Aleksandra Woderska, Anna Pszeny,
Agnieszka Skrzypek Mikulska*